

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De primo gradu profectus spiritualis, Patru[m] tertij anni, & cuiusuis
Religiosi, ac vitæ spiritualis studiosi, sito in profectu in humilitate. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

dum est, quibus in rebus sitis sit profectus proprius Patrum, qui in tertio probationis anno versantur, in nostrâ Societate. Quorum tamen capitum lectio, aliis quoque extra Societatem, utilis sine dubio erit: illarum enim virtutum explicationem, & commendationem continebunt, quæ etiam in seculari statu viventibus, omnino, suo modo, & gradu, necessaria sunt, si perfecte Deo in suo statu servire velint.

CAPVT DVODECIMVM.

De primo gradu profectus spiritualis, Patrum tertij anni & cuiusvis religiosi, ac vite spiritualis studiosi: sito in profectu in humilitate.

183. **P**roprium profectum Patrum tertij anni, in Societate nostrâ, puto non posse melius dignosci, quam ex illis occupationibus, quas S.P.N. Ignatius, & Societas, in Ordinationibus, iis assignat: scilicet, profectum in humilitate, & abnegationem vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicij proprii, & maiore cognitione, & amore Dei. Et quoniam multa essent dicenda, si omnia memorare vellem quæ ad hæc sex capita pertinent, ego tantum vnâ rem in singulis attingam, quæ sat bonum erit iudicium, boni profectus.

184. **P**rimò quoad humilitatem. Animi in virtute progressus, inquit S. Basilus, in humilitate progressus est. Et S. Dorotheus: Quem admodum virtus omnis, ex humilitate gignitur, & cum humilitate producit. & exercetur, ita virtutum omnium absoluta perfectio, humilitate completur, siquidem omnium sanctorum profectus, atque perfectio, accessus quidam est, & progressus ad humilitatem. In tertio anno, primò, allueuerit, neminem iudicare & censurare, & sua tantummodò mala, & non alterius considerare. Hoc enim modo humilitatem acquiri, docebat quidam laudatus senex in Vitis Patrum apud Ruffinum.

185. **S**ecundò, signum certum, profectus in illâ, est, si quis, ex tertio anno discedat, eum stabili resolutione, non curandi ea, quæ eum deinceps humiliare, & contemptibilem reddere possent, coram aliis: Quod contingit, dum non promouetur quis ad officia speciosa, & ad gradus honorificos, ad quos alios videt promoueri, non magis suo iudicio dignos. Vno verbo, cum quis in tertio anno acquirat primam literam Alphabeti spiritualis, quod proponit S. Bonauentura: *Ama nesciri, & pro nihilo reputari.* Alioquin ait S. Bernardus, non bonus est color, si quisquam sanctorum, anxie suam abiectionem ferre videatur: de quo etiam & non gaudere, & non gloriari, minus est à profecto. Porro in proposito perfectionis, (quæ in tertio anno abundantius queritur) apparere

imperfectum, nequus est. *Humilis enim, vt ait idem S. Bernardus, est contemptus propria excellentia.* Et vt S. Basilus scribit: *Humilitatis exercitatio in rebus contemptibilibus exercitatio est.* Sicut superbia à S. Augustino definitur: *Amor propria excellentia.* Vnde Gen ad. *Humilitatis exercitatio est, & in conspectu vltimum: inquit Cassianus, & S. Bernardus libro de Ordine vite.* Hinc vt scribit Ferdinandus de Castiglio, cum S. Thomas Aquinas interrogatus esset, quod signum esset profectus alicuius in vitâ spirituali respondit: *Qui delectatur risu & dissolutione, qui appetit honores, qui agit fert vitem de se hominum opinionem, talis, etiam si miracula faceret, non est profectus.* Quin & Plutarchus libro citato, ad indagandum profectum in virtutibus, examinare iubet. *An gloria cupiditate careamus: an amulemur citra inuidentiam.* Et S. Ignatius, de duobus ex desiderio contemptus & opprobrij, ait nasci humilitatem. Hac virtute humilitatis, quia ornata fuit S. Paula, de eâ S. Hieronymus ad Eustochium Ep. 27. eius filiam scribens ait: *Tantâ se humilitate deiecit, vt qui eam vidisset, ipsam esse non crederet, sed ancillarum vltimam.* Et B. Iustinianus, inter indicia humilitatis, ponit hæc: *si quis omni vilitate contentus sit, & ad omnia que sibi præbentur, se velut operarium malum, iudicari indignum.*

Hanc primo loco, S.P. Ignatius, & Societas Patribus tertij anni commendauit, tum ob causas, à me in Opusculo de gradibus humilitatis allatas, tum quia vt ait Cassianus, de humilitate, mortificatio voluntatis, (de qua postea agetur) generatur: tum quia, vt idem ait, *Non potest quisquam perfectionis finem ac puritatem attingere, nisi per humilitatem veram, quam primitus fratribus reddens, Deo quoque in penetrabilibus cordis exhibeat.* Tum quia vt ait S. Bernardus: *summa virtus Monachi, humilitas est, summum vitium eius, superbia.* Et ob defectus humilitatis, quos ibi enumerat, fieri, quod ex horum multitudine, qui seculum deserunt, rari valde inueniantur, qui mortificatus vitiis, ascendere contendant, ad perfectionem virtutum.

Ad humilitatis autem studium ardens: primò excitare nos debet, magnum præmium in cælo à Christo promissum. *Qui se humiliat exaltabitur.* O si id penetraremus, quam dulcis nobis esset omnis noster contemptus. *Dic oro, inquit S. Chrysostomus, si quis te ad regnum terrestre, & imperium vocaret, atque ante ingressum eius ciuitatis, in quâ coronandus esses, in stabulum diuertere esset necesse, vbi luti plurimum ac fimi, viatorumque, tumultus, ac latronum perturbatio, summa pressura, & angustia, num ad illa tristia cogitatione conuertereris an non illa omnia quasi nihil essent, gaudium & spe regni, contemneres?* Perquam igitur ineptum, & indignum est, terrenis, mortalibusque, rebus potiturum, nihil his qua interim inciderint, contrahi, æterni autem regni elatum, atque erectum, & ad cælos accersitum, per singula qua in diuersorio acciderint tristitia, desiderare, atque perturbari.

Secundò, Christi exemplum, dulce reddit studium,

Philipp. dium, & occasiones humilitatis. Exinaniuit & humiliavit semetipsum &c. Pondera verba B. Virgo, quemdam armans, sic allocuta est, coram S. Brigitta: Fili adhuc desicit clypeus vobis. Itaque ad clypeum duo pertinent, scilicet, fortitudo, & signum Domini, sub quo militat. Ergo clypeus significat considerationem amara passionis Dei, qua debet esse in sinistro brachio iuxta cor, ut quoties delectat animum voluptas carnis, considerentur lrares Domini: quoties vero pungit & contristat animum despectio, & aduersitas mundi, rememorentur paupertas & opprobria Christi: quoties vero delectat honor, & longa vita carnis, recogitetur amara mors, & passio Christi. Hoc fuit in illa sanctissima Virgine, habitata pro stultia, in Monasterio Virginum Tabennio-tatum de qua Palladius scribit, sic: In quodam monasterio fuit Virgo, que propter Christum simula-bat stultitiam. Et se emota esse mentis praefrens, per hac virtutem optime exercuit, se in ea praeclare gerens, seque reddens abiectam, & humilem. Hanc vsque adde reliqua sunt aspernata, ut nec cum ea quidem vesce-rentur, id illa excipiente cum latitaret. Discurrens itaque in culinam, exhibebat alii omne genus ministerij, ad-ed vi nec horum quidem vnam intermitteret, sed tan-quam ancilla seruiret, eratq; haec beata, ut dicitur, sponsa monasterij. Re vera implens, quod scriptum est in Evangelio: Qui vult inter vos esse magnus, sit om-nium seruus & minister. Et rursus alibi: Si quis inter vos videtur esse sapiens in hoc saeculo, sit stultus, ut fiat sapiens. Atque aliarum quidem Virginum, erat hu-iusmodi habitus, ut essent tonsae, & haberent cucullos in capite, illa vero, panno caput obuoluta; obibat earum ministerium, eam nulla ex trecentis vidit mandentem omnibus annis vita suae. In mensa namquam sedie, ne-que unquam fragmentum panis comedit, sed micas mensarum spongia colligens, & ollas lauans; huius erat contenta. Neque vero ea vnquam induit calceos, nec aliquem affectu contumeliae, non murmurauit, non paruum, non magnum, quid locuta est, esse contumelia afficeretur, & pugnis tunderetur, & maledictis appe-teretur, & plurimi eam abominarentur. De hac Sancta Pitryum Anachoreta, viro probatissimo in virtute exercitationis, asilicet reuelans Angelus, qui ei dixit: Cur tibi places, & te magnifice circumspicis, ob ea, qua a te recte, & ex virtute geruntur, ut qui sis pius, & religiosus, & sedes in hoc loco: vsu videre mu-lierem, te magis piam, & religiosam? ubi in Monasto-rium seminarum Tabennioforum, & inuenies illic vnam, qua habet diadema in capite (hoc est caput cinctum tela aliqua, instar diadematis, quo olim Reges Ethnici utebantur, non vero te-ctum cucullo, ut supra dictum, quo honoratae Virgines utebantur, & caput tegebant, ista ve-ro tanquam hoc honore indigna, illo carebat, sed simpliciter obuoluebat caput linreo aliquo, tanquam abiecta & vilis) ea te est melior, que cum tanta turba decertans, & omnibus indiscriminatim seruens, cor nunquam abduxit a Deo, etsi ab omni-bus superbe contemneretur. Tu autem, etsi hic sedes, per vrbes tamen vagaris cogitatione, qui orbem ha-

bitabilem, numquam calcasti pedibus. Surgens autem Magnus Pitryum, venit vsque ad Monasterium Ta-bennioforum, & rogat Magistros, ut liceat illi tran-sire, vsque ad Monasterium seminarum. Vt qui ergo esset inter Patres, magna existimationis, & cum se-misset in exercitatione, bono & confidenti animo, transmissio flumio, cum introduxerunt. Cum autem orasset petiit Magnus Pitryum, ut Virgines omnes co-ram se ex facie videret. Cum omnes ergo ad medium accessissent, illa non apparuit. Tandem eis dixit, S. Pitry-um: Cunctas ad me adducite. Cuius autem dicerent, adsumus omnes, dixit eis, deest vna, quam ostendit mihi Angelus. Ee vero dixerunt, vnam habemus salem, qua est in culina (sic enim vocant illic eas, qua non sunt sa-lis mentis) dicit illi Magnus, illam quoque adducite, sine vi illam videam. Inuenit itaque ad illam vocan-dam, illa vero nequaquam obediit, ut quae rem senti-ret, nam illi quoque forte fuerat reuelatum. Eam ergo vi irabunt, ipsi dicentes, S. Pitryum vult te videre: erat enim in magni nominis. Ea ergo adducta, vidit Ma-gnus eius faciem, & pannum in capite & fronte eius, sicut apud Septemtrionales, ancilla rusticanae solent tegere capita, & cadens ad pedes eius dixit: Benedic Amma, cadens autem ad pedes eius, ipsa quo-que dicebat: Tu mihi benedic Domine mi. Cum autem hoc cuncta vidissent, obstupuerunt, & ei dixerunt: Ne tibi fiat probrum ac vituperium, est enim sale. Eis di-xit, S. Pitryum: Vos estis sale: haec enim, & me & vobis melior est Anima: (sic enim vocant matres spiritua-les) & quae, ut ea dignus inueniat in hora iudicij. Ea autem cum audissent, ceciderunt ad eius pedes sten-tes, & confitentes omnes, quod beatam diuersis modis afficerent contumelia. Alia quidem dicens, ego hanc semper subsannabam; alia, ego eius humilem habitum iridebam; & alia, ego eam tacentem, afficiebam con-tumelia: alia quidem dicens, ego quadam eluuiem saepe in eam effudi: alia, ego illi plagas inflexi: alia rursus, ego sum, qua ei pugnos incussi: alia rursus, ego sinapi nares eius inpersi, & vi semel dicam, significabant omnes, se eam variis afficisse contumeliis. Cum ha-rum ergo confessionem exceperit S. Pitryum, & pro eis simul cum ipsa orasset, & diu esset consolatus vene-randam Dei seruam, sic exiit. Paucis autem post diebus cum ab omnibus valde honoraretur, & obseruaretur, non serens Beata gloriam, & honorem quo afficieba-tur ab omni fraternitate, & excusationes, omnes esse ar-bitrans, clam exiit ex Monasterio, & quoniam iuerit, aut quem locum subierit, aut vbi obierit, nemo cog-nouit in hodiernum diem. Haec Palladius de hac incognita Sancta, cui nomen erat Isidora, ut ait nolter Raderus: Imitemur ergo sapienter stul-tiam, qua Christum exemplo, qui se nostri causa exinaniuit, & humiliavit, magis quam vllus Sanctorum facere potuerit, nos quoque pro Christi amore, & imitatione, fugiamus, loca of-ficia, gradus speciosos, & honorificos, ac opte-tus, & laetetur, stulti haberi indocti, imperfe-cti, ignobiles, rudes, ad nihil apti, inepti ad om-nia, & existimari ad tractari cum Apostolo, tan-quam omnium peripsema. Haec ratione erimus veri

